

21992A0408(01)

L 94/2

IL-ĠURNAL UFFIĊJALI TAL-KOMUNITAJIET EWROPEJ

8.4.1992

FTEHIM QAFAS GHALL-KOPERAZZJONI**bejn il-Komunità Ekonomika Ewropea u r-Repubblika Levantina ta' l-Urugwaj**

IL-KUNSILL TAL-KOMUNITAJIET EWROPEJ,

mill-parti l-wahda,

IL-GVERN TAR-REPUBBLIKA LEVANTINA TA' L-URUGWAJ,

mill-parti l-ohra,

FILWAQT LI JIKKUNSIDRAW ir-rabtiet tradizzjonali ta' hbiberija bejn l-Istati Membri tal-Komunità Ekonomika Ewropea, minn issa 'l quddiem imsejha "il-Komunità", u r-Repubblika Levantina ta' l-Urugwaj, minn issa 'l quddiem imsejha "l-Urugwaj",

FILWAQT LI JAFFERMAW MILL-ĠDID l-importanza li huma jagħtu lill-prinċipji tal-Karta tan-Nazzjonijiet Uniti, lill-valuri demokratiċi u lill-osservanza tad-drittijiet tal-bniedem,

FILWAQT LI JIKKUNSIDRAW illi, f'dawn l-aħhar snin, il-Komunità żviluppata strateġija ġdida għall-koperazzjoni ma' l-Amerika Latina mhejjija b'mod speċjali sabiex taħfen il-problemi ta' l-Amerika Latina u r-reġjuni varji tagħha,

KONXJI mill-fatt illi l-Ftehim bhal issa fis-sehh bejn il-Komunità u l-Urugwaj imur lura għas-sena 1973 u ma jipprovdi qafas legali approprijat sabiex jiżviluppa b'mod iktar estensiv il-koperazzjoni ekonomika iktar fil-fond li tikkompreni l-istrumenti kollha ddisinjati sabiex jimplimentaw l-istrateġija l-ġdida,

FILWAQT LI JQISU l-interess reċiproku tagħhom li jistabbilixxu rabtiet kontrattwali godda sabiex jiżviluppaw koperazzjoni estensiva fiż-żoni li huma ta' impożtanza strateġika għall-progress soċjali u ekonomiku, u li jżidu u jiddiversifikaw il-kummerċ u jinkoraġġixxu l-fluss ta' l-investimenti,

FILWAQT LI JQISU l-interess taż-żewġ Partijiet li jtejb u l-*standard* tal-ghixien u l-kwalità tal-hajja tal-popolazzjonijiet rispettivi tagħhom,

KONXJI mis-sitwazzjoni partikolari ta' l-Urugwaj bħala pajjiż li qiegħed jiżviluppa li huwa vulnerabbli bis-shih għall-fluttwazzjonijiet perjodiċi ta' l-ekonomija internazzjonali u għall-influwenzi tal-madwar tiegħu, u l-istruttura produttiva u esportattiva partikolari li hija wahda mill-karatteristiċi tiegħu f'dan l-istadju ta' l-iżvilupp ekonomiku tiegħu,

FILWAQT LI JAGHRFU l-interess taż-żewġ Partijiet li jippromwovu l-protezzjoni ambjentali u li jinkorporaw bis-shih fil-politika kollha ta' l-iżvilupp.

KONXJI mill-importanza li jiżguraw il-partecipazzjoni fil-koperazzjoni ta' l-individwi u tal-korpi b'interess dirett fil-materja, b'mod partikolari l-operaturi ekonomiċi u l-korpi li jirrappreżentawhom,

FILWAQT LI JQISU l-istatus tagħhom bħala Partijiet Kontraenti tal-Ftehim Ġenerali dwar it-Tariffi u l-Kummerċ (GATT) u dwar il-htiega li jinżammu fil-gholi u jiġu mtejb r-regoli għal kummerċ internazzjonali hieles u mingħajr tfixkil,

BILLI l-Urugwaj qiegħed jahdem fuq proċess ta' integrazzjoni reġjonli ma' l-Arġentina, il-Brażil u l-Paragwaj u billi għandha tiġi żviluppata koperazzjoni ekwivalenti u paragunabbli ma' dan il-grupp ta' pajjiżi sabiex jappoġġa l-proċess ta' l-integrazzjoni,

WARA LI KKUNSIDRA l-linji gwida Komunitariji godda għall-koperazzjoni mal-pajjiżi ta' l-Amerika Latina u Asjatiċi li qegħdin jiżviluppaw,

WARA LI KKUNSIDRAW id-dikjarazzjoni ta' Ruma tal-20 ta' Diċembru 1990 u d-Dikjarazzjoni tal-Lussemburgu tas-27 ta' April 1991 mill-Komunità u l-Istati Membri tagħha u l-pajjiżi tal-Grupp ta' Rio, IDDEĊIDEW li jikkonkludu dan il-Ftehim u għal dan il-ghan innominaw bħala l-plenipotenzarji tagħhom:

IL-KUNSILL tal-Komunitajiet Ewropej:

Piet DANKERT,

Il-Ministru ta' l-Affarijiet Barranin tar-Renju ta' l-Olanda,

President fil-Kariga tal-Kunsill,

Abel MATUTES,

Membri tal-Kummissjoni,

IR-REPUBBLIKA LEVANTINA TA' L-URUGWAJ:

Hector GROS ESPIELL,

Il-Ministru ta' l-Affarijiet Barranin tar-Repubblika Levantina ta' l-Urugwaj,

LI, wara li skambjaw il-poteri shaħ tagħhom, misjuba fil-ghamla tajba u misthoqqa,

FTIEHMU KIF ĠEJ:

Artikolu 1

Il-baži demokratiku għall-koperazzjoni

Ir-rabtiet ta' koperazzjoni bejn il-Komunità u l-Urugwaj u d-dispożizzjonijiet kollha ta' dan il-Ftehim huma msejsa fuq ir-rispett lejn il-prinċipji demokratiċi u d-drittijiet tal-bniedem li jispiraw il-politiki domestiċi u internazzjonali kemm tal-Komunità u kemm ta' l-Urugwaj.

Artikolu 2

L-iżvilupp tar-relazzjonijiet reċiproċi

Il-Partijiet Kontraenti jintrabtu li jippromwovu b'kull mezz possibbli l-iżvilupp tar-relazzjonijiet reċiproċi tagħhom u huma riżoluti li jiżviluppaw il-koperazzjoni tagħhom dwar il-kummerċ, l-investiment, il-finanzi u t-teknoloġija, fost sferi oħra. Għal dan il-fini l-Partijiet għandhom iqisu s-sitwazzjoni speċjali ta' l-Urugwaj bħala pajjiż li qiegħed jiżviluppa u l-arrangamenti varji li ġew konkluzi jew li jistgħu jiġu konkluzi bejniethom.

Artikolu 3

Il-koperazzjoni ekonomika

1. Il-Partijiet Kontraenti, filwaqt li jqisu l-intress reċiproku tagħhom u l-ghanijiet ekonomiċi fuq interessi fit-tul u medji, intrabtu sabiex jistabbilixxu l-koperazzjoni ekonomika fl-iktar skop wiesa' possibbli. Il-ghanijiet ta' din il-koperazzjoni għandhom ikunu b'mod partikolari:

- (a) li b'mod ġenerali jżidu u jiddiversifikaw ir-rabtiet ekonomiċi ta' bejniethom;
- (b) li jikkontribwixxu għall-iżvilupp sostenibbli ta' l-ekonomiji tagħhom u ta' l-i standards tal-ghixien;
- (c) li jagħmlu użu minn għejjun ġodda tal-forniment u swieq ġodda;
- (d) li jinkoraġġixxu l-fluss ta' l-investiment u t-trasferiment tat-teknoloġija;
- (e) li jippromwovu l-koperazzjoni bejn l-operaturi ekonomiċi, b'mod partikolari l-intrapriżi ż-żgħar u dawk ta' daqs medju;
- (f) li joħolqu impjiegi ġodda fis-setturi l-iktar żvantaġġati;
- (g) li jipproteġu u jtejbu l-ambjent;
- (h) li jinkoraġġixxu l-iżvilupp rurali inkluża żieda fil-produzzjoni agrikola u ta' l-ikel;
- (i) li jappoġġaw il-proċess ta' l-integrazzjoni tas-suq komuni tas-sud (il-Mercosur);
- (j) li jippromwovu l-iżvilupp taż-żoni depressi ta' mal-fruntieri.

2. Mingħajr ma tiġi eskluża l-ebda żona mill-bidu, il-Partijiet Kontraenti għandhom jistabbilixxu bi ftehim komuni l-isferi li jridu jiġu koperti bil-koperazzjoni ekonomika. Il-koperazzjoni għandha tiċcentra b'mod partikolari fuq dan li ġej:

- (a) l-enerġija u t-thaffir tal-minjieri;
- (b) l-agrikoltura, is-sajd u l-forestrija;
- (c) il-ġestjoni tar-riżorsi naturali;
- (d) l-industrija, b'mod speċjali l-oġġetti kapitali u l-industriji l-oħra konnessi mas-setturi riferiti fil-(a) u fil-(b) u s-servizzi ta' sostenn ukoll;
- (e) l-affarijiet ekonomiċi u monetarji;
- (f) is-servizzi, inklużi s-servizzi finanzjarji, tal-banek u ta' l-assigurazzjoni;
- (g) it-trasport, it-telekomunikazzjonijiet, it-telematika, it-turiżmu u industrij oħra terziarji;
- (h) il-proprietà intellettuali u industrijali;
- (i) l-i standards, l-ispeċifikazzjonijiet tekniċi u l-kontroll tal-kwalità.

3. Il-ghanliet tal-koperazzjoni

Fl-interess li jinkisbu l-ghanijiet tal-koperazzjoni ekonomika, il-Partijiet Kontraenti għandhom jagħmlu sforzi sabiex jippromwovu attivitajiet li jinkludu dawn li ġejjin:

- (a) l-iskambju ma jaqta' qatt tat-tagħrif, primarjament billi jiksbu aċċess għad-databases eżistenti jew billi jiġu stabbiliti oħrajn ġodda;
- (b) l-istabbiliment ta' intrapriżi kongunti;
- (c) il-konkluzjoni tal-ftehimijiet tal-liċenzar u l-ftehimijiet tat-trasferiment tal-kompetenza teknika, is-sub-kuntratti u r-rappreżentazzjoni;
- (d) il-koperazzjoni bejn l-istituzzjonijiet finanzjarji;
- (e) il-konkluzjoni tal-konvenzjonijiet bejn l-Istati Membri tal-Komunità u l-Urugwaj sabiex tiġi pprevenuta t-tassazzjoni doppja;
- (f) żjajjar, laqgħat u attivitajiet li jippromwovu l-koperazzjoni bejn ir-rappreżentanti tad-ditti u l-organizzazzjonijiet ekonomiċi, u l-istabbiliment tal-makkinjarju u l-istituzzjonijiet approprijati;
- (g) l-organizzazzjoni ta' seminars u ġimghat tan-negozju, l-arrangament ta' fieri speċjalizzati, esibizzjonijiet u simposia;
- (h) l-inkoraġġiment tan-negozji minn Parti Kontraenti sabiex jieħdu parti fil-fieri u l-esibizzjonijiet fil-Parti l-oħra;

- (i) il-holqien ta' *networks* ta' l-operaturi ekonomiċi, b'mod partikolari ta' l-industrijalisti;

Artikolu 6

- (j) il-promozzjoni tal-konsulenza u s-servizzi ta' assistenza teknika, b'mod partikolari fl-isfera tal-promozzjoni tal-kummerċ u l-*marketing*.

Artikolu 4

Il-koperazzjoni agrikola

1. Il-Komunità u l-Urugwaj jintrabtu li jistabbilixxu l-koperazzjoni fil-biedja. Il-koperazzjoni msemmija trid tiffoka b'mod partikolari fuq:

- (a) l-iskop li jiġu żviluppati flussi tal-kummerċ reċiproku fil-prodotti agrikoli;
- (b) miżuri dwar is-saħħa u s-saħħa tal-pjanti, u l-konsegwenzi ta' dawn il-miżuri, li ma għandhomx ifixklu l-kummerċ imma għandhom iqisu l-interessi taż-żewġ Partijiet Kontraenti f'termini ta' leġislazzjoni ambjentali, dwar is-saħħa tal-pjanti u veterinarja.

Għal dan il-fini, jistgħu jinżammu konsultazzjonijiet bejn l-esperti approprijati tal-Partijiet Kontraenti.

2. Il-Komunità trid tipparteċipa fl-isforzi ta' l-Urugwaj biex jiddiversifika l-esportazzjonijiet agrikoli tiegħu.

Artikolu 5

Il-koperazzjoni industrijali

1. Il-Partijiet Kontraenti jaqblu li jippromwovu t-twessigh u d-diversifikazzjoni tal-baži tal-produzzjoni ta' l-Urugwaj fis-setturi industrijali u tas-servizzi. Għal dan il-fini għandhom jiddiriegħu l-attivitajiet tagħhom ta' koperazzjoni lejn l-intrapriži ż-żgħar u ta' daqs medju b'mod partikolari sabiex jinkoraġġixxu passi sabiex jiffacilitaw l-aċċess għall-ghejjun tal-kapital, is-swieq u t-teknoloġija approprijata u għandhom jippromwovu l-attivitajiet ta' l-intrapriži kongunti imhejjija b'mod partikolari lejn is-swieq ta' pajjiži oħra. Din il-koperazzjoni tista' tinkludi li jiġu stabbiliti l-makkinarju u istituzzjonijiet xierqa.

2. Il-Partijiet Kontraenti jaqblu li jeżminaw manjieri kif jagħtu impetu kongunt lill-proġetti mmirati lejn l-organizzazzjoni mill-ġdid industrijali sabiex tiġi ffacilitata l-integrazzjoni bla xkiel ta' l-Urugwaj fis-suq komuni tan-nofsinar.

Il-koperazzjoni li tirrigwarda l-ambjent

1. Il-Partijiet Kontraenti jindahlu li jikkoperw dwar il-protezzjoni u t-titjib ta' l-ambjent, bil-ħsieb li jsoġu l-problemi assoċjati ma' l-ilma, il-hamrija u l-arja, it-tniġġiż, l-erożjoni, id-deżertifikazzjoni u d-deforestazzjoni, l-isfruttament iżżejjed tar-riżorsi naturali u l-kobor tal-bliet. Għandom ukoll inkoraġġixxu l-konservazzjoni produttiva tal-foresti u l-flora u l-fawna akwatika.

2. Għal dan il-fini, il-Partijiet Kontrnti għandhom jiddiriegħu l-isforzi tagħhom lejn dan li ġej b'mod partikolari:

- (a) li jiġu stabbiliti u msaħħa l-istrutturi tal-protezzjoni ambjentali fis-settur pubbliku u dak privat;
- (b) li jiġu żviluppati u mtejbja l-liġijiet, l-*standards* u l-ispeċifikazzjonijiet tekniċi;
- (c) ir-riċerka, it-taħriġ u t-tagħrif u li tissejjah l-attenzjoni ta' l-opinjoni pubblika dwar il-kwistjonijiet fil-kwistjoni;
- (d) li jwettqu studji u proġetti u jfornu l-assistenza teknika;
- (e) li jorganizzaw laqgħat, *seminars*, *workshops*, konferenzi u viżiti ta' uffiċjali fis-servizz ċivili, speċjalisti, inġiniera, negozjanti u oħrajn li jwettqu funzjonijiet li għandhom x'jaqsmu ma' l-ambjent;
- (f) li jiskambjaw it-tagħrif u l-esperjenza dwar kwistjonijiet li jirrigwardaw kwistjonijiet ambjentali maġġuri ta' importanza globali;
- (g) li jiżviluppaw programmi u proġetti ta' studji u riċerka interressati fid-diżastri u l-prevenzjoni tad-diżastri.

3. Il-Partijiet Kontraenti jaqblu li jiżviluppaw il-koperazzjoni li tirrigwarda l-aspetti kollha tar-riżorsi ta' l-ilma, inklużi r-riċerka u l-applikazzjoni tat-teknoloġija konnessi mal-ġestjoni, l-użu u l-konservazzjoni tar-riżorsi ta' l-ilma.

Artikolu 7

L-Investment

Il-Partijiet Kontraenti jaqblu:

- (a) li jippromwovu, safejn jippermettu l-poteri, ir-regoli u r-regolamenti tagħhom, zieda fl-investment ta' benefiċċju reċiproku,
- (b) li jtejbja l-klima favorevoli għall-investment reċiproku bejn l-Istati Membri tal-Komunità u l-Urugwaj, b'mod partikolari permezz ta' ftehimijiet dwar il-promozzjoni u l-protezzjoni ta' dan l-investment imsejsa fuq il-prinċipji tan-non-diskriminazzjoni u r-reċiproċità.

Artikolu 8

Il-koperazzjoni fix-xjenza u t-teknoloġija

1. Skond l-interess reċiproku tagħhom u l-għanijiet ta' l-istrategġija tagħhom ta' l-iżvilupp, il-Partijiet Kontraenti jintrabtu li jippromwovu l-koperazzjoni fix-xjenza u t-teknoloġija, fl-interess li jghinu:

- (a) li jagħmluha ehfef għax-xjenzati li jieħdu sehem fl-iskambji u li jivvjaġġaw lejn u mill-Komunità u l-Urugwaj;
- (b) li jistabbilixxu rabtiet permanenti bejn il-komunitajiet xjentifiċi u teknoloġiċi taż-żewġ Partijiet;
- (ċ) li jkabbru t-trasferiment tat-teknoloġija;
- (d) li joħolqu rabtiet bejn iċ-ċentri tar-riċerka taż-żewġ Partijiet sabiex isolvu b'mod kongunt il-problemi ta' interess reċiproku;
- (e) li joħolqu opportunitajiet għall-koperazzjoni ekonomika, industrijali u kummerċjali;
- (f) li jsaħhu l-kapaċità xjentifika u teknoloġika u jstimulaw l-innovazzjoni.

2. Mingħajr ma tiġi eskluża l-ebda zona mill-bidu, il-Partijiet Kontraenti għandhom jistabbilixxu bi ftehim komuni l-isferi li jridu jiġu koperti bil-koperazzjoni ekonomika. Il-koperazzjoni għandha b'mod partikolari tinkludi dan li ġej:

- (a) ir-riċerka xjentifika u teknoloġika ta' livell għoli, notabbilment fl-oqsma bħall-bijo-teknoloġija, materjali godda, il-mikro-elettronika, il-proċessar ta' l-informazzjoni u t-telekomunikazzjonijiet;
 - (b) it-titjib tal-kapaċità tar-riċerka fiż-żoni fejn tinsab nieqsa;
 - (ċ) il-politika ta' l-iżvilupp u l-ġestjoni tax-xjenza u t-teknoloġija;
 - (g) il-protezzjoni u t-titjib ta' l-ambjent;
 - (e) l-użu effiċjenti tar-riżorsi naturali;
 - (f) l-integrazzjoni u l-koperazzjoni reġjonali fix-xjenza u t-teknoloġija;
 - (g) it-tixrid tat-tagħrif u tal-kompetenza fix-xjenza u t-teknoloġija;
 - (h) l-iżvilupp teknoloġiku fl-isferi tal-biedja, l-agro-industrija u x-xjenza marina;
 - (i) ir-rabtiet bejn l-edukazzjoni għolja u l-istabbilimenti tar-riċerka u s-settur produttiv.
3. Il-Partijiet Kontraenti għandhom jiffacilitaw u jinkorġġixxu miżuri mmirati li jiksbu l-għanijiet tal-koperazzjoni xjentifika u teknoloġika bejniethom b'mod partikolari:
- (a) proġetti kongunti tar-riċerka bejn iċ-ċentri tar-riċerka u istituzzjonijiet ohra approprijati tal-Partijiet;

(b) it-taħriġ tax-xjenzati, b'mod partikolari fil-għamla ta' perijodi taż-żmien ta' riċerka fiċ-ċentri tar-riċerka tal-Parti Kontraenti l-ohra;

(ċ) l-iskambju tat-tagħrif xjentifiku, b'mod partikolari fil-għamla ta' seminars, laqgħat tax-xogħol u konferenzi organizzati konguntemment, li jlaqqgħu flimkien ix-xjenzati miż-żewġ Partijiet.

4. Il-Partijiet Kontraenti jindahlu li jistabbilixxu l-proċeduri approprijati sabiex iwasslu għall-partecipazzjoni l-iktar wiesgħa possibbli tax-xjenzati u taċ-ċentri tar-riċerka tagħhom bejniethom.

Artikolu 9

Il-promozzjoni tal-kummerċ

Il-Partijiet Kontraenti jindahlu li jiżviluppaw u jiddiversifikaw il-flussi tal-kummerċ sa l-ogħla livell possibbli, filwaqt li jqisu s-sitwazzjoni ekonomika ta' kull waħda mill-Partijiet u jikkonċedu lil xulxin l-aqwa faċilitajiet possibbli.

Artikolu 10

It-trattament ta' pajjiż l-iktar iffavorit

Il-Partijiet Kontraenti għandhom jikkonċedu lil xulxin it-trattament ta' pajjiż l-iktar iffavorit fil-kummerċ, skond il-Ftehim Ġenerali dwar it-Tariffi u l-Kummerċ (GATT).

Il-Partijiet jafferimaw mill-ġdid ir-rieda tagħhom li jagħmlu l-kummerċ bejniethom skond dan il-Ftehim.

Artikolu 11

L-importazzjoni temporanja ta' l-oġġetti

Il-Partijiet Kontraenti jindahlu li jikkonċedu eżenzjonijiet mid-dazji u t-taxxi fuq oġġetti importati temporanjament fit-territorju tagħhom li jkunu koperti bil-ftehimijiet rilevanti internazzjonali u jkunu mahsuba għall-esportazzjoni mill-ġdid.

Artikolu 12

Il-koperazzjoni kummerċjali

1. Il-Partijiet Kontraenti jaqblu li jeżaminaw modi u manjieri li jeliminaw l-ostakoli għall-kummerċ ta' bejniethom, b'mod partikolari l-ostakoli tan-nuqqas ta' tariffi, filwaqt li jqisu x-xogħol magħmul f'din il-konnessjoni mill-organizzazzjonijiet internazzjonali. Għandhom jżaminaw ukoll, fi spirtu kostruttiv, kemm b'mod bilaterali u kemm b'mod multi-laterali, kull diffikultà kunnerċjali li tista' tinholq bejniethom, inkluzi dawk li jirriżultaw mill-applikazzjoni ta' miżuri dwar is-saħha, is-saħha tal-pjanti jew l-ambjent.

2. B'żieda ma' dan, il-Partijiet Kontraenti jikkommettu lilhom infushom, kull waħda skond il-liġijiet tagħha, għal politika mmi-rata, fost hwejjegħ ohra:

- (a) li tiffaċilita t-transazzjonijiet kummerċjali bejniethom sakemm possibbli;
- (b) li tikkopera b'mod bilaterali jew multi-laterali bil-ghan li jiġu solvuti problemi ta' interess kongunt, inklużi l-problemi li għandhom x'jaqsmu mal-proprietà intellettuali u industrijli, id-denominazzjonijiet u l-oġġetti tal-kummerċ relatati ma' l-orijini, is-semi-fabbrikazzjoni u l-prodotti lesti;
- (ċ) li tiffaċilita l-koperazzjoni bejn is-servizzi tad-dwana rispettivi tagħhom, b'mod partikolari rigward it-taħriġ vokazzjonali, is-simplifikazzjoni tal-proċeduri u l-kxif tal-kontravvenzjonijiet;
- (d) li tqis l-interessi ta' xulxin fejn jidhlu l-aċċess għar-riżorsi u l-proċessar ta' dawn ir-riżorsi;
- (e) li tibni s-sisien sabiex jittejjbu t-termini ta' l-aċċess għall-prodotti tagħhom fis-swieq rispettivi tagħhom;
- (f) li tistabbilixxi kuntatti bejn l-opeaturi ekonomiċi sabiex jiddiversifikaw u jżidu l-fluss kummerċjali reċiproku;
- (g) li teżamina u tagħmel rakkommandazzjonijiet dwar miżuri tal-promozzjoni kummerċjali fl-interess li jstimulaw l-iżvilupp ta' l-importazzjonijiet u l-esportazzjonijiet;
- (h) li tinkoraġġixxi u tappoġġja l-hidmiet tal-promozzjoni kummerċjali bħalma huma *seminars*, simposia, fieri u esibizzjonijiet kummerċjali u industrijali, misjonijiet kummerċjali, żjajar reċiproċi u attivitajiet oħra bla dawn;
- (i) li tqis safejn u sakemm possibbli l-opinjoni tal-parti Kontraenti l-oħra dwar miżuri li x'aktarx ikollhom effett negattiv fuq il-kummerċ ta' bejniethom.

3. Għal dan il-fini, meta l-awtoritajiet kompetenti taż-żewġ Partijiet hekk jiddeċiedu, il-Komunità tista' tappoġġja whud mill-attivitajiet ta' promozzjoni kummerċjali pprovduti f'dan l-Artikolu, inkluż it-tweġġ ta' studji dwar is-swieq fuq prodotti Urugwajani ta' interess.

Artikolu 13

Il-koperazzjoni fl-iżvilupp soċjali

1. Il-Partijiet Kontraenti għandhom jistabbilixxu l-koperazzjoni fil-qasam ta' l-iżvilupp soċjali sabiex jittejjbu l-i *standard* tal-ghixien u l-kwalità tal-hajja tas-sezzjonijiet l-inqas ipprivileġġjati tas-soċjeta.
2. L-azzjoni sabiex jinkiseb dan il-ghan jistgħu jinkludu, fost hwejjeġ oħra, sostenn għall-attivitajiet li ġejjin, b'mod speċjali fil-ghamla ta' assistenza teknika:
 - (a) il-ġestjoni u l-amministrazzjoni tas-servizzi soċjali;
 - (b) it-taħriġ vokazzjonali u l-programmi tal-holqien tax-xogħol;
 - (ċ) li jiġu stabbiliti organizzazzjonijiet ta' tishih u li jiġu promossi l-attivitajiet tagħhom;
 - (d) programmi jew proġetti li jtejjbu l-kondizzjonijiet tad-djar f'żoni urbani u rurali;
 - (e) il-kontroll ta' l-abbuż mid-drogi u kampanji ta' taħrif.

Artikolu 14

Il-koperazzjoni fis-sahha pubblika

Il-Partijiet Kontraenti jaqblu li jikkoperaw fis-sahha pubblika u għal dan il-fini jindahlu li jiżviluppaw ir-riċerka kongunta, it-trasferiment tat-teknoloġija, l-iskambju ta' l-esperjenzi u ta' l-assistenza teknika, inklużi b'mod partikolari miżuri konnessi ma' dan li ġej:

- (a) il-ġestjoni u l-amministrazzjoni tad-dipartimenti relevanti;
- (b) l-arranġament ta' laqgħat bejn ix-xjenzati u l-iskambju ta' l-ispeċjalisti;
- (ċ) l-iżvilupp ta' programmi ta' taħriġ vokazzjonali;
- (d) l-implimentazzjoni ta' programmi u proġetti li jtejjbu s-sahha u l-ġid komuni fiż-żoni urbani u rurali.

Artikolu 15

Il-koperazzjoni li tirrigwarda s-servizz tal-gvern

1. Il-Partijiet Kontraenti għandhom jikkoperaw fil-kontribut għar-razzjonalizzazzjoni u l-modernizzazzjoni tas-serizz tal-gvern fil-livelli nazzjonali, reġjonali u lokali.

2. Sabiex jinkisbu dawn il-ghanijiet, il-Partijiet Kontraenti għandhom jippomwovu, fost hwejjeġ oħra, l-attivitajiet li ġejjin:

- (a) il-provediment ta' assistenza teknika għall-proġetti mmirati li jirrifirmaw jew itejbu l-hidma tas-servizz tal-gvern;
- (b) laqgħat, żjajar, skambji, *seminars* u korsijiet tat-taħriġ għall-uffiċjali fis-servizz ċivili u l-persunal ta' istituzzjonijiet pubbliċi u dipartimenti governattivi.

Artikolu 16

Il-koperazzjoni dwar it-tagħrif, il-komunikazzjoni u l-kultura

Il-Partijiet Kontraenti jindahlu li jidhlu konguntament għal attivitajiet fl-oqsma tat-tagħrif, tal-komunikazzjoni u tal-kultura sabiex jippromwovu u jintensiifikaw ir-rabtiet kulturali li diġà jeżistu bejn il-Partijiet.

Dawn l-attivitajiet għandhom jinkludu b'mod partikolari:

- (a) l-iskambju tat-tagħrif dwar suġġetti ta' interess reċiproku;
- (b) studji ta' thejji u assistenza teknika għall-priservazzjoni tal-wirt kulturali,
- (ċ) l-organizzazzjoni ta' okkażjonijiet kulturali;
- (d) skambji kulturali u akkademici;
- (e) it-traduzzjoni ta' xogħlijiet letterarji.

Artikolu 17

Il-koperazzjoni fit-turiżmu

Il-Partijiet Kontraenti għandhom jippromwovu, kull waħda skond il-ligijiet tagħha, il-koperazzjoni fit-turiżmu permezz ta' miżuri speċifiċi, inklużi b'mod partikolari:

- (a) l-iskambju ta' l-uffiċjali u ta' l-esperti kif ukoll tat-tagħrif u t-teknoloġija;
- (b) l-iżvilupp ta' l-attivitajiet li jstimulaw it-traffiku turistiku;
- (c) sostenn għat-taħriġ fil-ġestjoni u l-amministrazzjoni tal-lukandi;
- (d) il-partecipazzjoni fil-fieri u l-esibizzjonijiet immirati li jinkorpora għaxxu t-traffiku turistiku.

Artikolu 18

It-taħriġ

1. L-attivitajiet ta' koperazzjoni kondotti għewwa l-qafas tal-Ftehim għandhom jinkludu aspetti approprijati ta' taħriġ. Madankollu, il-Partijiet Kontraenti għandhom jiftiehem wkoll dwar programmi speċifiċi ta' taħriġ fiż-żoni ta' interess komuni.

2. Din l-azzjoni tat-taħriġ għandha l-ewwel u qabel kollox tkun immirata lejn l-instructors, l-ghalliema u l-persunal f'pożizzjonijiet ta' responsabbiltà fid-ditti, fid-dipartimenti tal-gvern, fis-servizzi pubbliċi u f'żoni oħra ta' attivita' ekonomika u soċjali. Tista' tinkludi l-promozzjoni ta' ftehimijiet ta' koperazzjoni bejn l-istabbilimenti tal-Partijiet, b'mod partikolari dawk fis-setturi tat-taħriġ tekniku, xjentifiku u vokazzjonali.

3. Il-koperazzjoni għandha tikkomprendi wkoll miżuri sabiex jiġi żviluppat it-taħriġ tal-pesonal tas-sorveljanza li jkollu pożizzjonijiet ta' responsabbiltà fil-proċessi ta' l-integrazzjoni reġjonali u sub-reġjonali.

Artikolu 19

Il-koperazzjoni u l-integrazzjoni reġjonali

1. Il-koperazzjoni bejn il-Partijiet Kontraenti tista' testendi għal azzjoni midhula għaliha fil-kuntest tal-ftehimijiet ta' koperazzjoni jew ta' l-integrazzjoni ma' pajjiżi terzi fl-istess reġjun, sakemm din l-azzjoni tkun kompatibbli ma' dawn il-ftehimijiet.

2. Mingħajr ma tiġi skartata l-ebda sfera minn qabel, l-azzjonijiet li ġejjin għandhom jingħataw konsiderazzjon partikolari:

- (a) il-koperazzjoni rigward kwistjoniet ambjentali fil-livell reġjonali;
- (b) l-iżvilupp tal-kummerċ intra-reġjonali;
- (c) it-tishih ta' l-istituzzjonijiet reġjonali fis-settur pubbliku u dak privat u appoġġ għall-politiki u l-attivitajiet komuni;

- (d) il-komunikazzjonijiet reġjonali, b'mod partikolari t-trasport bix-xmajjar;
- (e) il-koperazzjoni f'materji tas-saħha u tas-saħha tal-pjanti fil-livelli reġjonali u sub-reġjonali;
- (f) it-trasferiment ta' l-esperjenza Komunitarja fl-integrazzjoni fil-livelli reġjonali u sub-reġjonali.

Artikolu 20

Ir-riżorsi għall-impenn tal-koperazzjoni

Sabiex tiġi ffaċilitata l-kisba tal-ghanijiet iddikjarati f'dan il-ftehim, il-Partijiet Kontraenti għandhom jagħmlu diponibbli, għewwa l-limiti tal-kapaċitajiet tagħhom u permezz tal-kanali tagħhom infushom, ir-riżorsi approprijati, inklużi r-riżorsi finanzjarji.

Artikolu 21

Il-Kumitat Kongunt tal-Koperazzjoni

1. Għandu jiġi stabbilit Kumitat Kongunt tal-Koperazzjoni, li jkun jikkonsisti mir-rappreżentanti tal-Komunità u ta' l-Urugwaj. Għandu jiltaqa' darba fis-sena, darba fi Brussel u darba f'Montevideo, f'data u bl-aġenda ffixxati bi ftehim reċiproku. Bil-kunsens taż-żewġ Partijiet, jistgħu jiġu msejha laqgħat straordinarji.

2. Il-Kumitat Kongunt għandu jiżgura l-funzjonament xieraq tal-Ftehim u għandu jeżamina l-kwistjonijiet kollha li jinholqu mill-applikazzjoni tiegħu. Fit-twettiq tar-rwol tiegħu, il-funzjonijiet ewliena tiegħu jridu jkunu:

- (a) li jikkunsidra miżuri għall-iżvilupp u d-diversifikazzjoni tal-kummerċ, skond il-ghanijiet ta' dan il-Ftehim;
- (b) li jiskambja veduti fuq kull punt ta' interess komuni li jirrigwarda l-kummerċ u l-koperazzjoni, inklużi miżuri ġejjiena u l-mezzi disponibbli sabiex jidhlu fis-seħh;
- (c) li jagħmel rakkommandazzjonijiet sabiex jippromwovi t-tkabbir tal-kummerċ u għal koperazzjoni intensifikata, filwaqt li jqis il-htieġa li jiġu kkoordinati l-miżuri ppjanifikati;
- (d) f'termini ġenerali, jirrakkomanda soluzzjonijiet immirati li jiksibu l-ghanijiet ta' dan il-Ftehim.

3. Il-Kumitat kongunt jista' jwaqqaf sub-kumitati u gruppi tax-xogħol speċjalizzati sabiex jgħinu fit-twettiq ta' dmirijietu.

Artikolu 22

Ftehimijiet oħra

1. Mingħajr preġudizzju għad-dispożizzjonijiet tat-Trattati li jistabbilixxu l-Komunitajiet Ewropej, la dan il-Ftehim u lanqas ebda azzjoni mehuda tahtu ma għandhom b'xi mod jaffettwaw il-poteri ta' l-Istati Membri tal-Komunitajiet li jindahlu għal attivitajiet

bilaterali ma' l-Urugwaj fil-qasam tal-koperazzjoni ekonomika jew li jikkonkludu, meta appropjat, ftehimijiet godda ta' koperazzjoni ekonomika ma' l-Urugwaj.

2. Minghajr preġudizzju għad-dispożizzjonijiet tal-paragrafu 1 li jirrigwardaw il-koperazzjoni ekonomika, id-dispożizzjonijiet ta' dan il-Ftehim għandhom jiehdu post il-ftehimijiet konklużi bejn l-Istati Membri tal-Komunitajiet u l-Urugwaj, meta dawn id-dispożizzjonijiet ikunu jew inkompatibbli mad-dispożizzjonijiet ta' dan il-Ftehim, jew identiċi miegħu.

Artikolu 23

L-applikazzjoni territorjali

Dan il-Ftehim għandu japplika, mill-banda l-wahda, għat-territorji li fihom jiġi applikat it-Trattat li jistabbilixxi l-Komunità Ekonomika Ewropea u skond il-kondizzjonijiet stabbiliti f'dan it-Trattat u, mill-banda l-oħra, għat-territorju tar-Repubblika Levantina ta' l-Urugwaj.

Artikolu 24

Żviluppi fil-gejjieni

1. Il-Partijiet Kontraenti jistgħu jwessgħu dan il-Ftehim b' kunsens reċiproku bil-hsieb li jżidu l-livelli tal-koperazzjoni u jissupplimentawhom permezz, kull wiehied minnhom skond il-liġijiet tagħha, permezz ta' ftehimijiet dwar setturi jew attivitajiet speċifiċi.

2. Rigward l-applikazzjoni ta' dan il-Ftehim, il-wahda jew l-oħra miż-żewġ Partijiet Kontraenti jistgħu jressqu suggerimenti sabiex

iwessgħu l-iskop tal-koperazzjoni, filwaqt li jqisu l-esperjenza miksuba fit-tweqqif tiegħu.

Artikolu 25

Id-Dhul fis-seħh u t-tul taż-żmien

1. Dan il-Ftehim għandu jidhol fis-seħh fl-ewwel jum tax-xahar li jiġi wara d-data li fiha l-Partijiet Kontraenti jkunu nnotifikaw wahda lill-oħra bit-tlestija tal-proċeduri mehtieġa għal dan il-ghan.

2. Dan il-Ftehim huwa konkluż għal perjodu taż-żmien ta' hames snin. Għandu jiġi mġedded fuq il-bażi ta' kull sena għajr jekk wahda mill-Partijiet Kontraenti tiddeunzjah sitt xhur qabel id-data ta' l-iskadenza.

Artikolu 26

Annessi

L-Annessi għandhom jagħmlu parti integrali minn dan il-Ftehim.

Artikolu 27

L-ilsna awtentiċi

Dan il-Ftehim huwa mfassal f'kopji doppji fil-lsien Daniż, Olandiż, Inġliż, Franċiż, Ġermaniż, Grieg, Taljan, Portuġiż u Spanjol, b'kull wiehied mit-testi awtentiku ndaqs.

EN FE DE LO CUAL, los plenipotenciarios abajo firmantes suscriben el presente Acuerdo marco.

TIL BEKRÆFTELSE HERAF har undertegnede befuldmægtigede underskrevet denne rammeaftale.

ZU URKUND DESSEN haben die unterzeichneten Bevollmächtigten ihre Unterschriften unter dieses Rahmenabkommen gesetzt.

ΕΙΣ ΠΙΣΤΩΣΗ ΤΩΝ ΑΝΩΤΕΡΩ, οι υπογεγραμμένοι πληρεξούσιοι έδωσαν τις υπογραφές τους στη παρούσα συμφωνία-πλαίσιο.

IN WITNESS WHEREOF the undersigned Plenipotentiaries have signed this Framework Agreement.

EN FOI DE QUOI, les plénipotentiaires soussignés ont apposé leurs signatures au bas du présent accord-cadre.

IN FEDE DI CHE, i plenipotenziari sottoscritti hanno apposto le loro firme in calce al presente accordo quadro.

TEN BLIJKE WAARVAN de ondergetekende gevolmachtigden hun handtekening onder deze Kaderovereenkomst hebben gesteld.

EM FÉ DO QUE, os plenipotenciários abaixo assinados apuseram as suas assinaturas no final do presente acordo-quadro.

Hecho en Bruselas, el cuatro de noviembre de mil novecientos noventa y uno.

Udfærdiget i Bruxelles, den fjerde november nitten hundrede og enoghalvfems.

Geschehen zu Brüssel am vierten November neunzehnhunderteinundneunzig.

Έγινε στις Βρυξέλλες, στις τέσσερις Νοεμβρίου χίλια εννιακόσια ενενήντα ένα.

Done at Brussels on the fourth day of November in the year one thousand nine hundred and ninety-one.

Fait à Bruxelles, le quatre novembre mil neuf cent quatre-vingt-onze.

Fatto a Bruxelles, addì quattro novembre millenovecentonovantuno.

Gedaan te Brussel, de vierde november negentienhonderd eenennegentig.

Feito em Bruxelas, em quatro de Novembro de mil novecentos e noventa e um.

Por el Consejo de las Comunidades Europeas

For Rådet for De Europæiske Fællesskaber

Für den Rat der Europäischen Gemeinschaften

Για το Συμβούλιο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων

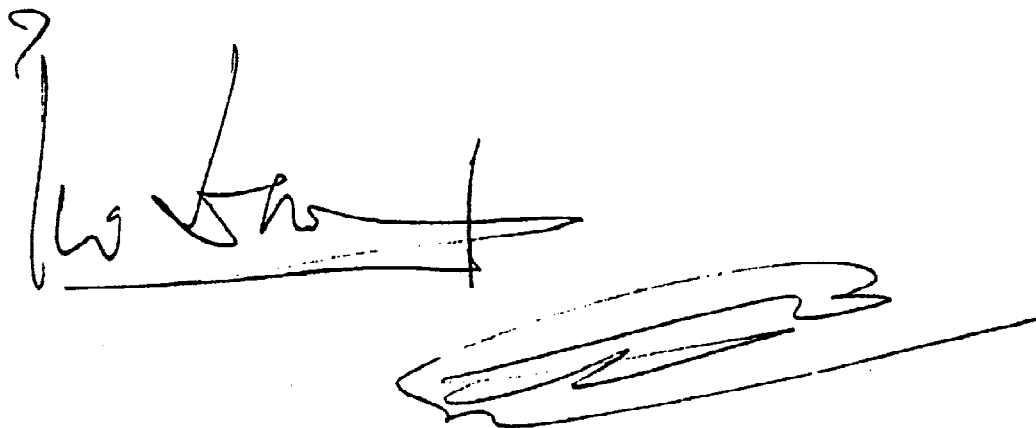
For the Council of the European Communities

Pour le Conseil des Communautés européennes

Per il Consiglio delle Comunità europee

Voor de Raad van de Europese Gemeenschappen

Pelo Conselho das Comunidades Europeias

Por el Gobierno de la República Oriental del Uruguay

For regeringen for Den Østlige Republik Uruguay

Für die Regierung der Republik Östlich des Uruguay

Για την κυβέρνηση της Ανατολικής Δημοκρατίας της Ουρουγουάης

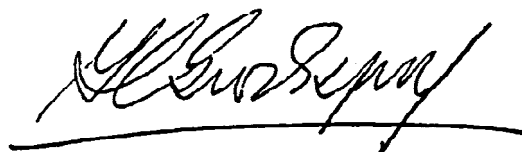
For the Government of the Eastern Republic of Uruguay

Pour le gouvernement de la république orientale de l'Uruguay

Per il governo della Repubblica orientale dell'Uruguay

Voor de Regering van de Republiek ten Oosten van de Uruguay

Pelo Governo da República Oriental do Uruguai

ANNEX I

L-ISKAMBJU TA' L-ITTRI DWAR IT-TRASPORT MARITTIMU

Ittra Nru 1

Sinjur,

Inkunu obbligati lejkk jekk inti tikkonferma illi l-Gvern tieghek jaqbel dwar dan li ġej:

Meta kien iffirmat il-Ftehim dwar il-koperazzjoni bejn il-Komunità Ekonomika Ewropea u l-Urugwaj, il-Partijiet indahlu li jindirizzaw fil-manjiera approprijata l-kwistjonijiet li għandhom x'jaqsmu mat-trasport bil-baħar, b'mod partikolari meta jista' jiġi mfixxkel l-iżvilupp tal-kummerċ. Iridu jiġu mfittxija soluzzjonijiet sodisfaċenti b'mod reċiproku, filwaqt li jiġi osservat il-prinċipju tal-kompetizzjoni hielsa u ġusta fuq bażi kummerċjali.

Bl-istess mod ġie miftiehem illi dawn il-kwistjonijiet għandhom ikunu diskussi wkoll fil-Kumitat Kongunt.

Jekk jogħbok, Sinjur, aċċetta l-ogħla stima tagħna.

F'isem il-Kunsill tal-Komunitajiet Ewropej

Ittra Nru 2

Sinjur,

Għandi l-unur li nirrikonoxxi l-irċevuta tal-Gvern tieghek u nikkonferma illi l-Gvern tiegħi jaqbel ma' dan li ġej:

"Meta kien iffirmat il-Ftehim dwar il-koperazzjoni bejn il-Komunità Ekonomika Ewropea u l-Urugwaj, il-Partijiet indahlu li jindirizzaw fil-manjiera approprijata l-kwistjonijiet li għandhom x'jaqsmu mat-trasport bil-baħar, b'mod partikolari meta jista' jiġi mfixxkel l-iżvilupp tal-kummerċ. Iridu jiġu mfittxija soluzzjonijiet sodisfaċenti b'mod reċiproku, filwaqt li jiġi osservat il-prinċipju tal-kompetizzjoni hielsa u ġusta fuq bażi kummerċjali.

Bl-istess mod ġie miftiehem illi dawn il-kwistjonijiet għandhom ikunu diskussi wkoll fil-Kumitat Kongunt."

Għall-Gvern tar-Repubblika Levantinata' l-Urugwaj

ANNEX II

ID-DIKJARAZZJONI UNILATERALI MILL-KOMUNITÀ DWAR IL-GSP

Il-Komunità Ekonomika Ewropea hawnhekk tikkonferma l-importanza li taghti lis-sistema ġeneralizzata tal-preferenzi, stabbilita bir-Riżoluzzjoni Nru 21(II) tat-tieni Konferenza tan-Nazzjonijiet Uniti dwar il-kummerċ u l-iżvilupp.

Il-Komunità Ewropea hija mhejjija li teżamina kull sugġeriment miġjub lilha mill-Urugwaj sabiex tgħin lil dan il-pajjiż li jagħmel l-aħjar użu u l-iktar wiesa' possibbli ta' l-iskema ġeneralizzata tal-preferenzi li l-Komunità implimentat skond ir-riżoluzzjoni msemmija hawn fuq.

Sabiex jiġi żgurat illi l-uffiċjali u l-operaturi ekonomiċi Urugwajani jkunu jafu ahjar bl-iskema Komunitarja, il-Kummissjoni trid tirranga *seminars* ta' tagħrif fl-Urugwaj.
